

Utdanningsplan for spesialiteten

Innholdsfortegnelse

Innledning

Innholdsfortegnelse

Del 1 Utdanningsplan for spesialiteten med tidslinje for rotasjon internt og eksternt for Fysikalsk medisin og rehabilitering ved Oslo Universitetssykehus

Del 2 Utdanningsplan for gjennomføring av tjeneste

2.1 Fast ansettelse ved OUS

2.2 Gjennomstrømningsstilling ved Sunnaas

Del 3 Individuell utdanningsplan

3.1 Veiledning

3.2 Formelle krav

3.3 Status

3.4 Framdrift for kommende halvår

3.5 Annen kompetanse

Del 4 Avtale om gjennomstrømningsstilling for utdanningskandidater med hovedstilling i annen institusjon

Innledning

Utdanningsplan for spesialiteten *fysikalsk medisin og rehabilitering* ved *avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering ved OUS*, omfatter tre deler. **Del 1** beskriver tidslinjen for utdanningsløpet i spesialiteten, inkludert læringsarenaer og rotasjon i gjennomstrømstilling samt hvilke læringsmål som dekkes. **Del 2** beskriver hvordan aktiviteter skal gjennomføres og hvordan kompetansevurderingen av oppnådde mål vil finne sted i det daglige arbeidet. Dette beskrives lokalt for de avdelinger som inngår i utdanningsløpet ved *avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering, OUS Ullevål*. Beskrivelser fra utdanningsplanen for gjennomføring skal fylles inn i søknad om godkjenning av utdanningsvirksomhet.

Utdanningsplan for gjennomføring vil danne grunnlaget for **Del 3 individuell utdanningsplan** som den enkelte LIS skal ha i henhold til forskrift om spesialistutdanning. Den individuelle utdanningsplanen skal sørge for en gjensidig forpliktelse og være et verktøy for planlegging og oppfølging av den enkelte LIS.

DEL 1 Utdanningsplan for spesialiteten med tidslinje for rotasjon internt og eksternt for Fysikalsk medisin og rehabilitering ved Oslo Universitetssykehus

Plan for utdanningsløpet med gjennomstrømningsperiode på 6 måneder ved Sunnaas og 12 måneder i annen relevant spesialitet ved OUS. Gjennomstrømningsperiode og tjeneste ved annen relevant spesialitet tilpasses individuelt, men tilstrebes gjennomført mot slutten av spesialiseringsperioden.

Utdanningsplan				
Tid av utdanning	Helseforetak	Sykehus/ DPS	Avdeling/ læringssted	Læringsmål
0-2 år	OUS		Poliklinikk	1-10, 12-29, 34-35, 38, 40-59, 63-72, 77-78, 83, 86-88, 103, 106- 107
3-4 år	OUS		Sengepost (inkludert 3 uker hospitering akutt slag/geriatrik slag og amputasjoner)	1-9, 12-36, 38, 40, 60-74, 76-79, 82, 83, 85-89, 100, 101, 107
4-5 år	Sunnaas Sykehus HF	Sunnaas Sykehus HF	Primærrehabiliterings-avdeling inklusive avdeling for ryggmargskade	6 mnd: LM 39, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99 Eget HF og Sunnaas: LM 10, 29, 31, 32, 33, 34, 37, 89
5-6 år	OUS		Annen relevant spesialitet	80, 81

FMP: Fysikalsk medisin

DEL 2 Utdanningsplan for gjennomføring av tjeneste

2.1. Fast ansettelse ved OUS

Beskrivelse av avdelingen, læringsarenaene, supervisjon og veiledning

Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering (AFMR) er organisert i Nevroklinikken. Avdelingen har 13 fast ansatte overleger som alle er spesialister i fysikalsk medisin og rehabilitering. Avdelingen har 5 LIS, hvorav fire er faste og en er gjennomstrømningsstilling for Sunnaas og andre foretak/rehabiliteringsinstitusjoner med avtale med OUS. Avdelingen har ett vaksjikt felles for LIS og overleger, 13-delt vakt. Det er formalisert et samarbeid med nevrokirurgisk avdeling om bakvakt. Helseledningsdirektoratet har godkjent denne ordningen.

Avdelingen har følgende læringsarenaer (seksjoner):

Sengepost med 8 senger, hvorav tre senger er bemannet som intermediærsenger for alvorlig traumatiske hjerneskader. Hovedmålgruppene er traumatiske hjerneskader og yngre pasienter med hjerneskader av andre årsaker. Avdelingen mottar også komplekse ortopediske skader, multitraumer, og pasienter med andre diagnoser som vurderes å ha samtidig behov for medisinsk behandling og rehabilitering. På årsbasis rehabiliteres 150-170 pasienter ved sengeavsnittet. Det er tverrfaglig team på sengeposten med lege, sykepleier, fysioterapeut, ergoterapeut, sosionom, nevropsykolog og ernæringsfysiolog. I tillegg er det utstrakt medisinsk samarbeid om pasientene med andre spesialiteter ved sykehuset.

Rehabiliteringspoliklinikken. Poliklinikken har oppfølgingsansvar for pasienter som har vært innlagt ved OUS med traumatisk hjerneskade eller subaraknoidalblødning. Poliklinikken tar også imot pasienter med disse diagnosene henvist fra Legevakten eller fastlege. Avhengig av problemer og behov får pasientene videre oppfølging på rehabiliteringspoliklinikken av tverrfaglig personell. Moderate og alvorlige traumatiske hjerneskadene følges opp noe senere avhengig av skadeomfang og problemprofil. 600-700 pasienter vurderes årlig. Tilbudet omfatter individuell tverrfaglig utredning. Det er også etablert et gruppetilbud med psykoedukativ tilnærming for pasienter med lettere hjerneskader. Det er formalisert samarbeid med NAV - Kompetansesenter for tilrettelegging og deltakelse og med OsloMet rundt behandlingstilbudet. Det er også etablert et gruppetilbud for pårørende til pasienter med hjerneskade. Det tverrfaglige teamet består av lege, nevropsykolog, ergoterapeut, fysioterapeut, sosionom og koordinator.

Fysisk medisinsk poliklinikk (FMP): Poliklinikken arbeider med diagnostikk og behandling av plager fra muskel- og skjelettsystemet. Pasienter med skulder-, hoft- og fotplager dominerer, men sammensatte og sjeldnere tilstander er også omfattet av tilbudet. Utredningen kan være tverrfaglig med vurdering av fysioterapeut, psykolog og sosionom i tillegg til lege. Det er bygget opp kompetanse på ultralyddiagnostikk, og ultralydveiledet injeksjon kan benyttes når injeksjonsbehandling er indisert. Samarbeidet med Ortopedisk avdeling er godt for skulder- og fotlidelser. Avdelingen har fellesmøter med ortopedisk avdeling om skulderpasienter 1-2 ganger pr mnd. Det er etablert en fot/ankelpoliklinikk som er et samarbeid mellom Fotseksjonen ved Ortopedisk avdeling og FMP. Pasienter som ifølge henvisning blir vurdert til sannsynligvis og ikke trenge kirurgi, blir satt opp til fysiskmedisiner og fysioterapeut som har poliklinikk sammen med fotortoped en dag per uke.

Nakke- og ryggpoliklinikken (NRP): NRP har fokus på diagnostikk og behandling av pasienter med nakke- og ryggplager. Det er ukentlige fellesmøtene med ortoped og nevrokirurger der røntgenleger også bistår, for å sikre en så sømløs behandlingsslinje som mulig for pasienter som trenger operative tiltak. Mange pasienter anbefales videre oppfølging i førstelinjen, men NRP har også individuelle og gruppebaserte tverrfaglige oppfølgingstilbud. Det er etablert et samarbeid med NAV Oslo med «Helse I Arbeid»-tilbud til nakke- og rygg-pasienter. NRP er en del av Nasjonalt Nakke og Ryggregister, slik at funksjonsprofil er lett tilgjengelig ved utredning, og det er mulighet til å følge opp hvordan det går med pasientene.

På årsbasis gjennomføres 13-14 000 polikliniske konsultasjoner ved FMP og NRP.

FOU seksjonen og forskningsenheten: Enheten har tre professor II-stillinger i Fysisk medisin og rehabilitering knyttet til Institutt for klinisk medisin (2) og Institutt for Helse og Samfunn (1) ved Universitetet i Oslo (UIO), en professor emeritus i ergoterapi ved OsloMet og en seniorforsker i

fysioterapi som er tilknyttet OsloMet i 50% amanuensis stilling. Avdelingen har interne og eksterne stipendiater og postdoktorer- vanligvis 10-15 på årsbasis. Forskningsaktivitetene i avdelingen er fokusert mot de kliniske problemstillingene og integrert i drift. LIS inviteres til litteraturmøter, årlige forskningsseminar og vil i noen grad også bidra i pågående forskningsprosjekt.

Organisering av supervisjon og veiledning

Utdanningsutvalg og individuell utdanningsplan

Avdelingen har et Utdanningsutvalg som består av avdelingsoverlege, representant for Leger i spesialisering, leder som er spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering og en annen spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering. Utdanningsutvalget har minimum 4 møter per år. Utvalget oppnevner veiledere og har løpende kontakt med veilederne for gjennomgang og oppfølging av LIS sine utdanningsløp.

Alle LIS har individuell utdanningsplan som oppdateres hvert halvår.

Veileder følger også opp LIS under gjennomstrømning ved Sunnaas og ved tjeneste i annen spesialitet i samarbeid med fagansvarlig på det aktuelle tjenestestedet.

Supervisjon og veiledning

Nyansatte leger får 2-3 ukers opplæring med tid til å gjennomføre relevante e-læringskurs og bli kjent med e-håndbok, avdelingens metodebok, men også hospitere på de ulike læringsarenaene for å bli kjent med personell og arbeidsprosedyrer.

Det er supervisjon av LIS både på sengepost og poliklinikk. LIS jobber stort sett vegg-i-vegg med overlege og det praktiseres «åpen dør-politikk» både på poliklinikk og sengepost. Det er satt av tid ukentlig hvor overlege er tilgjengelig for LIS til drøfting av pasientkasus, og LIS deltar på seksjonenes tverrfaglige møter (1-2 ganger i uken på alle seksjoner). I tillegg er det regelmessige fellestimer for LIS og overlege for supervisjon av diagnostikk og behandling, og regelmessige fellestimer for LIS og fysioterapeut for tverrfaglig utredning og behandling,

Fordypning: Det er satt av 4 timer til fordypning for LIS hver uke i tjenesteplanen. Avdelingen har utarbeidet metodebok og relevante prosedyrer finnes i e-håndbok.

Møter og undervisning: Avdelingen har et morgenmøte for leger mandager, fagmøte tirsdager inkludert deltakelse i fjernundervisning, LIS internundervisning onsdager og litteratur/kasuistikk-møte torsdager. Det tilbys totalt 135 minutter undervisning for LIS hver uke (utenom sommerferie). I tillegg kommer halvdagsmøter og forskningsseminarer. Det er laget 2 års plan for undervisningen slik at alle læringsmål med undervisning som læringsaktivitet skal gjennomgås. Ca. 30 % av undervisningen gis av LIS. Det er opprettet samarbeid med Sunnaas Sykehus HF for deler av undervisningen slik at en sikrer at alle deler av faget blir ivaretatt og at en får gått gjennom alle læringsmål med undervisning som læringsaktivitet. I tillegg deltar LIS i regional og nasjonal undervisning i regi av Norsk forening for fysikalsk medisin og rehabilitering. Avdelingen sørger for at LIS har tilgjengelig relevante lærebøker, databaser og tidsskrifter. Det er stor forskningsaktivitet på avdelingen og god mulighet for å delta på kvalitetsarbeid og forskningsprosjekter noe som gjenspeiles i at flere LIS er underveis i PhD-løp eller har PhD.

Felles kompetansemål: Avdelingen dekker selv en del av FKM gjennom gruppeveiledning og undervisningsaktiviteter, men det er også mulighet til å få dekket FKM gjennom deltakelse på kurs og seminarer som gjennomføres av OUS sentralt på tvers av spesialitetene.

Fordypningsoppgave: Det er satt av 5 dager til å arbeide med prosjektoppgaven.. Formålet med oppgaven er at LIS skal lære å drive kvalitetsforbedringsarbeid, hvor dette handler om å forbedre praksis og arbeidsflyt. LIS kan velge mellom forhånds skisserte oppgaver på de ulike seksjonene eller ta opp ideer til nye oppgaver med seksjonsleder. Oppgavene presenteres for legene ved avdelingen, og dersom relevant vil metodebok eller e-håndboksprosedyre oppdateres i tråd med resultater.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål og egnethet:

Det er utarbeidet en kort instruksjon for kandidat, veileder og supervisors oppgaver og fortløpende dokumentasjon og godkjenning av læringsaktiviteter. Godkjenning av læringsaktiviteter skjer fortløpende. De fleste læringsmål vil bli godkjent av supervisor eller veileder, mens de overordnede læringsmålene vil godkjennes av et evalueringskollegium (avdelingsoverlege, seksjonsoverlege, veileder) ved endt arbeid på hver seksjon.

Etterutdanning og kompetanseheving: Det er ingen spesifikk plan for etterutdanning, men overlegene deltar på kurs, kongresser, er deltakende i forskningsprosjekter og har overlegepermisjon som nyttes til faglig oppdatering. Alle overlegene har årlig medarbeidersamtale hvor en gjennomgår kompetanse og mulig kompetanseheving. Overlegepermisjoner tas ut med faglig plan for permisjon og sluttrapport. Avdelingen følger for øvrig gjeldende avtaleverk.

2.2 Gjennomstrømming ved Sunnaas

LIS skal som del av utdanningsløpet gjennomføre 6 måneders tjeneste ved primærrehabiliteringsavdeling ved Sunnaas sykehus HF. Tjenesten skal som hovedregel gjennomføres mot slutten av utdanningsløpet. Se beskrivelse av utdanning ved Sunnaas sykehus, se <https://www.sunnaas.no/fag-og-forskning/kompetanseutvikling/utdanning/leger-i-spesialisering-lis#lege-i-spesialisering-lis-i-spesialiteten-fysikalsk-medisin-og-rehabilitering>.

DEL 3 Individuell utdanningsplan

Navn	
Spesialitet	
Arbeidssted	
Gjelder for tidsrommet	
Sist oppdatert (dagens dato)	

VEILEDNING

Veiledning for LIS er forskriftsfestet i § 21 c) og d) i [Spesialistforskriften](#)

Utfyllende informasjon finnes her: [Rundskriv](#)

Avtaler om veiledningen	
Veileders navn	
Tidspunkt for veiledningssamtalene	
Hvem skriver referat/veiledningsnotat	
Hvem skal ha referatet/notatet	
Tidspunkt for halvårlig evaluering	
Innhold i veiledningen, herunder refleksjon om de 7 legeroller	

FORMELLE KRAV

Se [Spesialistforskriften](#) med vedlegg.

Elementer	
Læringsmålene i spesialiteten	
Læringsmål knyttet til eventuell(e) annen/andre spesialitet(er)	
Felles kompetansemål (FKM)	
Internundervisning	
Nasjonale og andre anbefalte kurs	
Eventuelle prosedyrelister	

STATUS

	Gjennomført/tid/læringsarena	Gjenstår/læringsarena
LIS 2/3		
Tjeneste i spesialiteten		

Tjeneste i eventuell(e) annen/andre spesialitet(er)		
Nasjonale og andre anbefalte kurs		
Eventuell forskningstjeneste		

FRAMDRIFTSPLAN FOR KOMMENDE HALVÅR

Tjeneste/utdanning/læringsmål i spesialiteten*)	
Tjeneste i eventuell(e) annen/andre spesialitet(er)	
Eventuell forskningstjeneste	
Deltakelse i nasjonale og andre anbefalte kurs	
Litteraturlesing/fordypning	
Egne undervisnings-/supervisør oppgaver	
Aktiv deltakelse i avdelingens internundervisning	
Deltakelse i forsknings-/kvalitetssikrings- eller fagutviklingsprosjekter	

***) Merk:** Individuell utdanningsplan må sees i sammenheng med prosedyreliste for de fag som har dette. Dokumentasjon av gjennomførte aktiviteter gjøres i Kompetanseportalen Dossier. Det er også i kompetanseportalen at vurdering av kompetanse skal dokumenteres som et grunnlag for å få godkjent læringsmålene.

Planen er utarbeidet/revidert av:	
Lege i spesialisering (Navn)	Veileder (Navn)

Del 4 Avtale om gjennomstrømningsstilling for utdanningskandidater med hovedstilling i annen institusjon

Avdelingen tilbyr 6 mnd gjennomstrømningsstilling for kandidater i slutfasen av spesialistutdanningen for sykehus/rehabiliteringsinstitusjoner med avtale med OUS. Følgende tilleggsavtale/læringsmål foreligger for disse avtalene:

Læringsmål som dekkes i sin helhet	
43	Artrose og bruskforandringer
44	Tendinopatier og senerupturer
45	Risiko for utvikling av langvarige plager eller alvorlig patologi
46	Kliniske undersøkelser/tester
47	Nakke
48	Rygg
49	Skulder
50	Albue, håndledd, hånd
51	Bekken-hofte
52	Kne
53	Ankel og fot
57	Hypermobilitet og skåringsverktøy
58	Skåringsverktøy og skjema
59	Kirurgisk intervensjon
Læringsmål som delvis dekkes*	
54	Ultralyd –bløtdeler og ledd
55	Injeksjoner- bløtdeler og ledd
82	Tidlig rehabilitering- akutt fasen

*Godkjenning av læringsmål forutsetter at kandidatene gjennomfører deler av aktivitetene i egen institusjon.

Kontaktpersoner: Avdelingsleder Cecilie Røe (ceroe@ous-hf.no), leder av utdanningsutvalget
Kjersti Myhre (uxmykj@ous-hf.no)